

Territori i Sostenibilitat enllesteix l'avanç de proposta del Pla territorial parcial del Penedès

- És un document previ i obert, que es presentarà públicament el proper 18 de març i a partir del qual s'endegarà el primer dels tres processos participatius previstos
- El Pla territorial del Penedès serà el primer d'una nova generació que prioritza la regeneració urbana, proposa estratègies de adaptació i mitigació al canvi climàtic, incorpora la gestió del paisatge en totes les estratègies i amplia la protecció dels sòls agrícoles

La plana del Penedès des del jaciment d'Olèrdola. Fotografia: Enric.

El Departament de Territori i Sostenibilitat ha enllestit la redacció de l'avanç de propostes del Pla territorial parcial del Penedès i el presentarà el proper 18 de març al grup de treball, en el marc d'una sessió oberta al públic. Serà el tret de sortida del primer dels tres processos participatius oberts a la ciutadania que es preveuen al llarg de la tramitació del document.

Un Pla territorial parcial és un instrument de planejament que abasta l'àmbit d'una vegueria i que fixa les estratègies territorials pel desenvolupament futur de la zona, amb una visió més àmplia que el planejament urbanístic municipal i, en el cas del PTP del Penedès, un horitzó temporal fins l'any 2038. Així,

proposa estratègies per a tres sistemes: el dels espais oberts, el dels assentaments urbans i el de les infraestructures de transport i comunicacions.

En el cas del Penedès, el Govern va acordar el 2014 iniciar la redacció del seu propi Pla territorial parcial. D'aquesta manera, es donava continuïtat a la creació, el 2010, de l'àmbit de planificació territorial parcial del Penedès. Està integrat per les comarques de l'Alt Penedès, el Baix Penedès, el Garraf i l'Anoia, excepte els municipis d'aquesta comarca que van manifestar explícitament la seva voluntat de pertànyer a l'àmbit de les Comarques Centrals.

L'avanç, una base de treball

L'avanç de proposta és un document obert, que no incorpora encara normativa ni propostes tancades. Legalment no és obligatori redactar-lo, però el Departament el concep com una base sobre la qual treballar amb col·legis professionals, veïns i associacions, i sector empresarial a més dels ajuntaments. De fet, el Pla territorial parcial del Penedès és el segon pel qual es redacta un avanç de proposta, després del Pla territorial metropolità de Barcelona.

Un cop presentat públicament, s'obrirà un primer procés de participació ciutadana amb sis sessions. Així, tindrà lloc un primer acte informatiu i de debat amb experts seguit de quatre sessions deliberatives obertes a la ciutadania i centrades en reflexionar i debatre sobre la potenciació dels espais oberts; el tractament dels teixits residencials; les dinàmiques dels polígons d'activitat econòmica, i la vertebració de les infraestructures de mobilitat. El procés es completarà amb una sisena sessió de conclusions.

Els passos de la tramitació

Els suggeriments i opinions recaptades durant aquest procés participatiu serviran per redactar l'Avantprojecte del Pla, que ja serà un document amb determinacions de caràcter normatiu. Requerirà de l'informe favorable de la Comissió de Política Territorial i d'Urbanisme de Catalunya i de la resolució del conseller de TES. Es preveu disposar d'aquest Avantprojecte aprovat durant el primer semestre de 2021, en funció de la seva complexitat.

Immediatament després d'aprovar l'Avantprojecte, s'obrirà el segon període de participació ciutadana, que durarà dos mesos. Un cop incorporades les aportacions rebudes, el conseller de TES aprovarà inicialment el Pla territorial, que se sotmetrà a un tercer període d'informació pública i audiència als ajuntaments afectats durant un mes.

Els darrers passos seran l'aprovació provisional pel conseller, un darrer informe favorable de la Comissió de Política Territorial i d'Urbanisme de Catalunya i l'aprovació final a càrrec del Consell Executiu.

Reconeixement de la identitat penedesenca

La zona que ara abastarà el Pla territorial del Penedès abans es trobava dividida entre els àmbits d'ordenació territorial de les Comarques Centrals, Camp de Tarragona i l'Àmbit Metropolità de Barcelona. Per tant, el seu desenvolupament ja estava emparat per aquests tres plans territorials. No obstant, una vegada es va decidir constituir el Penedès com un àmbit propi, el Departament de TES va apostar per anar més enllà de la mera refosa dels tres plans antics i elaborar un Pla territorial parcial nou i específic, d'acord amb criteris alineats amb una nova cultura del territori més actual.

D'aquesta manera, el Departament constata i respecta l'existència d'una identitat pròpia del Penedès, més enllà de la seva situació entre les dues àrees metropolitanes més importants de Catalunya. A més, el Pla territorial del Penedès serà el primer d'una nova generació de plans territorials. Té un nou enfocament conceptual, metodològic i de continguts, tot d'acord amb els principis que estan inspirant la redacció de la nova Llei de territori, com ara el desenvolupament sostenible, la minimització del consum de nou sòl o la incorporació dels criteris paisatgístics com a element transversal.

De la mà del territori

Els plans territorials s'elaboren sempre en coordinació amb els ajuntaments i les entitats municipalistes del seu àmbit. En aquest cas, el novembre de 2014 es va constituir un grup de treball format per 10 membres de la Generalitat i 12 en representació del món local. Així, cadascuna de les quatre comarques de l'àmbit aporta 4 persones: una de l'Associació Catalana de Municipis, una de la Federació de Municipis de Catalunya i dues del Consell Comarcal. Els poc més de cinc anys que el grup porta treballant dona una idea de la complexitat d'aquest Pla. S'han celebrat un total de 24 reunions.

A finals de 2016 es va proporcionar als ajuntaments una memòria preliminar que els avançava l'estructura del Pla i els principals objectius. Durant el 2017 es van dur a terme quatre sessions de presentació d'aquesta memòria preliminar, una a cada consell d'alcaldes de cada comarca, complementades amb una jornada de debat el novembre de 2018 a Vilafranca del Penedès.

Una nova generació de planejament

El Penedès és un àmbit heterogeni, la quarta vegeria més poblada de Catalunya, tot i la seva dimensió reduïda. No obstant, la seva identitat rau, en gran mesura, en una plana reblerta de vinya i amb petits municipis, amb una activitat vitivinícola molt dinàmica. En el marc dels treballs de redacció del PTP, el Departament de TES ha desenvolupat un treball de caracterització dels sòls agrícoles segons el seu valor per aquesta activitat econòmica. El protocol s'ha elaborat amb la Fundació Món Rural, la Fundació Agroterritori, el Departament d'Agricultura i Unió de Pagesos.

Aquest protocol permetrà conèixer quins són els sòls amb més valor agrícola del Penedès i ampliar la seva protecció. Serà el primer cop que es protegiran de forma objectiva els sòls agrícoles, algun dels quals amb un rang assimilable al dels sòls amb protecció especial pels seus valors naturals.

Igualment, el Pla inclou el factor paisatge en tota la presa de decisions. Així, en l'anàlisi dels assentaments, els espais oberts i les infraestructures presents i futures es té en compte el paisatge com a actiu cultural, identitari i econòmic a potenciar.

Pel que fa als assentaments urbans, es fixen estratègies a diferent nivell, sempre atenent a la racionalització del consum de sòl. Finalment, quant a les infraestructures, el Pla territorial ofereix alternatives a les propostes del planejament existent.

19 de febrer de 2020